

Čičmany – Unikat der Volksarchitektur

Foto: Dominik Bugár

Machen Sie eine Zeitreise und finden Sie heraus, wie das typische Landleben in der Slowakei jahrhundertelang aussah. Die urwüchsige Gemeinde Čičmany, umgeben von den Hügeln Strážovské vrchy und der Kleinen Fatra im südlichen Teil des Tales Rajecká dolina, wurde durch die originellen **Holzhäuser mit der charakteristischen weißen ornamentalen Ausschmückung** berühmt. Das Holzdorf ist das erste Gebiet mit traditioneller Architektur, das 1272 erwähnt wurde.

Das einzigartige und charakteristische Element der Holzhäuser von Čičmany ist das mit geometrischen Ornamenten verzierte Äußere der Häuser. Die Autoren der Ornamente waren Frauen, die zuerst nur die Ecken der Häuser mit Lehm und später mit Kalk verzieren. Ab dem 19. Jahrhundert kamen allmählich Schmuckmotive im gesamten Exterieur der hölzernen, nicht verputzten Häuser hinzu.

Die Malerei sollte die hölzernen Balken vor Feuchtigkeit und vor dem durch Einwirkung der Sonnenstrahlen bewirkten Platzen schützen. Geometrische Ornamentik benutzte man auch in den Stickereien, die die Trachten, Decken und Bilder aus Čičmany schmückten. Das Denkmalsreservat bildet 136 Holzhäuser. Am besten erhalten ist das einstöckige Haus Radenov dom und das benachbarte ebenerdige Haus

Gregorov dom, in dem man eine ständige ethnographische Ausstellung unterbrachte. Die Besucher können sich mit der Geschichte und der Volkskultur in diesem Gebiet bekannt machen.

Dieses malerische Ort überzeugte auch ein junges „Influencer-Paar“, welches mit ihren Reisebewertungsvideos knapp 1 Million Anmelder erwarb. Ihr Vlog über den Aufenthalt in Čičmany hat auf dem YouTube Kanal bis dato fast 420 000 Aufrufe.

[Link: zum Influencer-Video mit Komentar ...](#)

Das weitere Video zeigt die Schönheit von Čičmany im Winter, „unter dem Schnee“:

[Link: zum Präsentationsvideo "Čičmany under snow" ...](#)

Das Prachtvolle Ornament von Čičmany diente als Vorlage für das neue Corporate Image des Slowakischen Instituts in naher Zukunft. Aber lassen Sie sich überraschen...

Pavol Dobšínský – Vater slowakischer Märchen

Pavol Dobšínský (1828 Slavošovce—1885 Drienčany) war ein slowakischer evangelischer Pfarrer, Dichter, Übersetzer, Literaturkritiker, Publizist, Folklorist und Mitglied der Štúr-Generation.

Nach dem Abschluss der Gymnasien in Rožňava (Rosenau) und Mischkolz (HU) studierte Pavol Dobšínský auf dem evangelischen Lycee in Levoča (Letschau), wo er dem Verein der slowakischen Jugend aktiv beitrat. Er bearbeitete das gesamte Jahr der handschriftlichen Studentenzeitung, mit eigenen zahlreichen Artikeln, Literaturbetrachtungen und Übersetzungen europäischer Autoren. Seine Wirkung in dieser Institution war ein Vorbote seiner zukünftigen kreativen Ausrichtung, insbesondere seines Interesses an Märchen und Mythologien.

Pavol Dobšínský war ein vielseitig aktiver Mann: er widmete sich dem Schreiben der Gedichte, der Übersetzung der Werke romantischer Dichter (Byron, Mickiewicz) sowie der Klassiker der Weltliteratur (Shakespeare, Rousseau), der Literaturkritik, Publizistik und Folkloristik. Die Berühmtheit erwarb er aber mit seinen Sammlungen und Bearbeitungen slowakischer Volksmärchen, für welche er die ganze Slowakei durchkreiste. Dobšínský verbreitete den Horizont seines Interesses um weitere Folklore-Genre und Forschung der slowakischen Volkskultur und seine Arbeit erwarb einen ethnographischen Charakter. Die Gründung der nationalen Kulturstiftung Matica slovenská im Jahr 1863 prägte deutlich seine Stellungnahme und berufliche Orientierung.

Das Slowakische Institut bringt Ihren Kindern und Enkelkindern, aber auch Ihnen **eine Reihe von slowakischen Volksmärchen aus den berühmten Sammlungen von Pavol Dobšínský**. Der Verlag Mladé letá gab 1974 und 1976 die Buchbände **mit wunderschönen Illustrationen vom Nationalkünstler Ľudovít Fulla**, über welchen wir in der vorherigen Ausgabe unseres eBulletins berichteten, heraus. Diese historischen Ausgaben sind auch auf Deutsch im Internet zu finden.

Jeden Sonntag bis Ende März können Sie eine neue Erzählung auf unserer Facebook-Seite finden. So startet unser geplantes „Kinder-Ecke“-Programm. Viel Vergnügen mit dem ersten Märchen **Die Jungfrau und der Drache** in deutscher und slowakischer Sprache. Wir freuen uns, Ihre Meinung zu hören!

[Link: zum Audio-Märchen auf Deutsch ...](#)

[Link: zum Audio-Märchen auf Slowakisch ...](#)

2021 - das Jahr des slowakischen Designs

Zu diesem Anlass werden wir Ihnen jeden Monat ein gewähltes Design und dessen Hintergründe präsentieren. Diese Serie von 12 slowakischen Designstücken wurde von Kuratoren des **Slowakischen Design Zentrums** zusammengestellt.

Jänner - Telefonapparat "Typ Nr.1":

Der Bildhauer Bohumír Prihel (1926-1990) nahm an einem Wettbewerb für ein neues Design von Telefonapparaten teil, der im Jahr 1975 vom Staatsbetrieb Tesla Liptovský Hrádok in Zusammenarbeit mit dem Institut für Industriedesign organisiert wurde. Obwohl der Typ Nr. 1 sehr originell gegenüber den anderen Modellen war, ging der Prototyp nicht in Serie. Er lag 40 Jahre lang im Keller eines Ateliers, bevor er vom Sohn des Künstlers entdeckt und dem Slowakischen Design Zentrum geschenkt wurde.

Februar – Salz- und Pfefferbüchse:

Zdeno Hogh (1964) ist ein Keramik-Künstler, der als Autor der Design-Entwürfe und zugleich deren Hersteller wirkt. Sein kleines Atelier limitierte sein Schöpfen und erlaubte ihm die Ideen nur in limitierten Serien zu realisieren. Zahlreiche Kunstwerke Hoghs wurden vom Slowakischen Zentrum für Volkskunst (ÚĽUV) ausgezeichnet. Sein Design für die Kekse-Dose gewann 2008 den zweiten Platz beim internationalen Wettbewerb „Artzept“. Das kleine Beiwerk zum Tafeln erweist eine besondere Originalität und Gebrauchswert.

Beauty of Slovakia in Winter

Unseren Instagram-Followern erhellt täglich eine neue Aufnahme aus der Fotoreihe "Beauty of Slovakia in Winter" die Wintermonate. Auch via Facebook können Sie sich nun alle bis jetzt gezeigten Bilder der schönsten Orte in der Slowakei im Schnee ansehen.

[Link: zum Foto-Album "Beauty of Slovakia in Winter" ...](#)

Besuchen Sie uns auf unserem ➡ [Facebook](#) und ➡ [Instagram](#)

SK Version

Čičmany:

Vráťte sa späť v čase a zistite, ako vyzeral typický vidiecky život na Slovensku po celé storočia. Nedotknutá obec Čičmany, obklopená Strážovskými vrchmi a vrchmi Malej Fatry v južnej časti Rajeckej doliny, sa preslávila pôvodnými drevenicami s charakteristickou bielou ornamentálnou výzdobou. Drevená dedina je prvou oblasťou s tradičnou architektúrou, ktorá sa spomína v roku 1272.

Jedinečným a charakteristickým prvkom dreveníc v Čičmanoch je exteriér domov zdobený geometrickými ornamentmi. Autorkami ozdob boli ženy, ktoré hlinou a neskôr vápnom zdobili najskôr iba rohy domov. Od 19. storočia sa postupne do celého exteriéru drevených neomietnutých domov pridávali ozdobné motívy. Maľba by mala chrániť drevené trámy pred vlhkosťou a pred prasknutím pôsobením slnečných lúčov. Geometrická výzdoba bola použitá aj vo výšivkách, ktoré zdobili kroje, stropy a obrázky z Čičman. Pamiatkovú rezerváciu tvorí 136 dreveníc. Najlepšie sa zachovali jednopodlažný dom Radenov dom a susedný jednopošchodový dom Gregorov dom, v ktorom bola umiestnená stála etnografická expozícia. Návštevníci sa môžu oboznámiť s historiou a ľudovou kultúrou v tejto oblasti.

Toto malebné miesto presvedčilo aj mladý páru „influencerov“, ktorí majú na svojom Instagram konte takmer 1 milión fanúšikov. Na ňom uverejňujú vlogy zo svojich cest. Ich vlog o pobytu v Čičmanoch mal na YouTube kanáli zatiaľ takmer 420 000 pozretí.

Pavol Dobšínsky – otec slovenských ľudových rozprávok:

Pavol Dobšínsky (1828 Slavošovce – 1885 Drienčany) bol slovenský evanjelický farár, básnik, prekladateľ, literárny kritik a publicista, folklorista a príslušník štúrovskej generácie. Po absolvovaní gymnázia v Rožňave a Miškovci študoval od roku 1840 na evanjelickom lýceu v Levoči, kde sa aktívne zapojil do činnosti Jednoty mládeže slovenskej. Zredigoval tu celý ročník rukopisného študentského časopisu *Považja*, do ktorého prispel početnými článkami, úvahami a prekladmi európskych autorov. Pôsobenie v tejto inštitúcii predznamenalo jeho budúcu tvorivú orientáciu, najmä záujem o rozprávku a mytológiu. Dobšínského možno charakterizovať ako všeestranne činnú osobnosť: venoval sa písaniu poézie, prekladom romantických básnikov (Byron, Mickiewicz) aj klasíkov svetovej literatúry (Shakespeare, Rousseau), literárnej kritike, publicistike, folkloristike. Preslávil sa však predovšetkým vydaniami slovenských rozprávok, ktorým sa aktívne venoval po celý život. Svoj záujem Dobšínský postupne rozšíril aj o ďalšie folklórne žánre a jeho činnosť nadobudla etnografickejší charakter, k čomu výrazne prispelo najmä založenie Matice slovenskej v roku 1863.

Slovenský inštitút prináša Vašim deťom a vnúčatám, ale aj Vám, **prerozprávané rozprávky zo Slovenských ľudových poviedok Pavla Dobšínského**. Vydavateľstvo Vydavateľstvo Mladé letá vydalo v rokoch 1974 a 1976 jeho zbierky s **nádhernými ilustráciami národného umelca Ľudovíta Fullu**, ktorému sme venovali celý článok v predchádzajúcim vydaní nášho eBulletinu. Tieto historické vydania možno nájsť na internete aj nemeckej mutácii.

Každú nedelu až do konca marca nájdete novú rozprávku na našej facebookovej stránke. Takto začíname náš plánovaný program „Detský kútik na Slovenskom inštitúte“. Želáme Vám príjemné počúvanie prvej rozprávky **Panna a drak** po nemecky i po slovensky. Tešíme sa na Vašu odozvu!

2021 – rok slovenského dizajnu:

Pri tejto príležitosti vám každý mesiac predstavíme vybraný dizajn a jeho autora. Túto sériu 12 slovenských dizajnových kúskov zostavili kurátori zo **Slovenského centra dizajnu**.

Január - telefón „Typ č. 1“: Sochár Bohumír Prihel (1926-1990) sa zapojil do súťaže o nový dizajn telefónnych prístrojov, ktorú v roku 1975 usporiadal štátny podnik Tesla Liptovský Hrádok v spolupráci s Ústavom priemyselného dizajnu. Aj keď bol typ č. 1 v porovnaní s ostatnými modelmi veľmi originálny, prototyp sa do výroby nedostal. Ležalo 40 rokov v suteréne ateliéru, než ho objavil syn umelca a dostal ho do Slovenského centra dizajnu.

Zdeno Hogh (1964) je keramický umelec, ktorý je autorom vzorov a zároveň ich výrobcom. Jeho malé štúdio obmedzovalo jeho kreativitu a umožňovalo mu realizovať svoje nápady iba v obmedzených sériách. Početné umelecké diela od Hogha ocenilo Slovenské centrum ľudového umenia (ÚĽUV). Jeho dizajn pre plechovku na sušienky získal v roku 2008 druhé miesto v medzinárodnej súťaži Artzept. Drobné doplnky k stolu dokazujú zvláštnu originalitu a praktickú hodnotu.

Fotoséria „Beauty of Slovakia in Winter“:

Album nádherných fotografií zimného Slovenska nájdete na našom facebooku.